

Boakjøsnegl *Limax maximus*

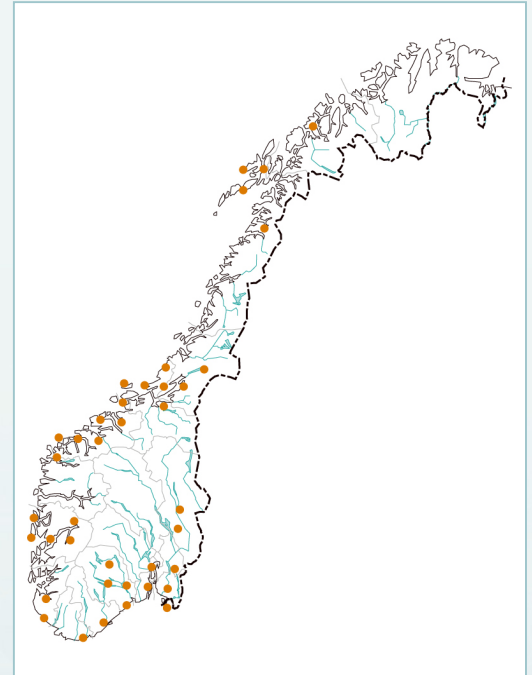
Fremmed art

faktaark

Boakjøsnegl er introdusert til så mange land at den er for kosmopolitt å regne. Den var allerede på slutten av 1800-tallet registrert i enkelte kyststrøk mellom Bergen og Oslo. Den videre spredningen har utvilsomt også skjedd ved menneskets hjelp, og da i første rekke gjennom forflytning av blomster, grønnsaker og jord.

Status
Kategori Ukjent risiko på Norsk svarteliste 2007

Utbredelse til boakjøsnegl slik den var kjent i 1997.

Kjennetegn

Denne sneglen er fra 10 til 20 cm, oftest gulgrå eller hvitaktig, sjeldnere med brun bunnfarge. Den har store irregulære svarte flekker og lengdestriper. Kappen hos de voksne har mørke flekker og pustehullet ligger bak midten av kappen (jamfør iberiaskogsnegl). Eggene er svakt ovale (6 x 4,5 mm).

Utbredelse

Boakjøsnegl hører opprinnelig hjemme i Mellom- og Vest-Europa, men er etter hvert spredt til Øst- og Nord-Europa, Nord- og Sør-Amerika, Sør-Afrika, Australia og New Zealand. I Norge lever den først og fremst i kyststrøk nordover til Troms, men er også funnet i Mjøstraktene og i områder med innlandsklima.

Biologi

Boakjøsnegl foretrekker kulturmark og lever av forskjellige planter, særlig sopp, råtnende bær og frukt, ekskrementer og andre organiske rester. Den finnes ofte i nærheten av komposthauger. Luktesansen er meget godt utviklet, og dyrene tiltrekkes av sterke lukter. Det hender derfor at de skader hageplanter, det vil si prydevekster og nyttevekster. Sneglen opptrer imidlertid aldri i store mengder, slik iberiaskogsnegl kan gjøre, og det er derfor relativt enkelt å bekjempe den. Arten finnes ofte i og ved hus og tar seg gjerne ned i fuktige kjellere og tilsvarende rom. De gjør vanligvis ikke skade innendørs, bortsett fra eventuelt å spise litt fuktig og muggent papir. Det er vanligvis lett å påvise sneglene da de etterlater seg et tydelig slimspor. De er også i stand til å krype langs lodrette vegger.

Boakjøsnegl legger egg i klumper under bark, steiner og andre steder som beskytter mot uttørring og fiender (kan også selv grave groper for eggplassering). Totalt kan ett enkelt individ legge nærmere 800 egg i løpet av én sesong. Ved passende lufttemperaturer (15–20 °C) tar det ca. én måned før eggene klekkes. Det er kjent at enkeltindivider har blitt over tre år.

Dyrene kan bevege seg raskt til snegler å være, ikke minst når de kryper langs bakken. De kan til dels opptre aggressivt og ser ut til å være territorielle, det vil si at enkeltindivider forsvarer leveområdet sitt mot inntrengere. I gitte tilfeller dreper og spiser de derfor artsfrender og individer av andre arter, men boakjøsneglen foretrekker generelt allerede døde individer.

Bestandstatus

I løpet av de siste 10–15 årene har en rekke nye funn vist at arten ekspanderer og er i ferd med å etablere omfattende bestander i store deler av landet.

Referanser

- Abbot, R.T. 1989. Compendium of landshells. – American Malacologists, Inc. Melbourne, Florida.
- Barker, G.M. (red.). 2001. The biology of terrestrial molluscs. - CABI Publishing, New York.
- Bevanger, K. 2005. Nye dyrearter i norsk natur. – Landbruksforlaget, Oslo.
- Dolmen, D. & Winge, K. 1997. Boasneglen (*Limax maximus*) og iberiasneglen (*Arion lusitanicus*) i Norge. – Vitenskapsmuseet Rapp. Zool. Ser. 1997, 4: 1-24.
- Godan, D. 1996. Mollusken. Ihre Bedeutung für Wissenschaft, Medizin, Handel und Kultur. - Paul Parey. Hamburg, Berlin.
- Kerney, M.P., Cameron, R.A.D. & Jungbluth, J.H. 1979. Die Landschnecken Nord- und Mitteleuropas. – Paul Parey. Hamburg, Berlin.
- Midtgaard, F. 1993. Fokus på norske landsnegl. – Fauna 46: 230-213.
- Olsen, K.M. 2002. Landsnegler i Norge – en oppsummering og en presentasjon av tre nye arter, *Oxychilus navarricus* (Bourguinat, 1970), *Lucilla singleyana* (Pilsbry, 1890) og *Hawaiiia minuscula* (Binney, 1840). – Fauna 55: 66-77.
- Proschwitz T. von 1991. Zoogeographical and ecological studies on the land mollusca of the province of Dalsland (SW. Sweden): On the spread and development of the anthropochorous element in the land-snail fauna of the province of Dalsland (SW Sweden).- Diss., Faculty of Natural Sciences, University of Göteborg.
- South, A. 1992. Terrestrial slugs. Biology, ecology and control. – Chapman & Hall, London.
- Winge, K. & Vader, W. 1995. Funn av boasneglen i Midt-Norge og Nord-Norge. – Fauna 48: 34-35.